

22658

ART PRÓXIM ORIENT

1998-99

Professora : VICTÒRIA SOLANILLA

- . Introducció. Significat de l'Art del Pròxim Orient i la seva metodologia. L'espai natural: relleu, clima i vegetació.

. ÀSIA ANTERIOR

MESOPOTÀMIA

1. Geografia. Ètnia i Història. Societat. Religió. Característiques generals de l'art mesopotàmic.
2. Prehistòria-Protohistòria. Muallafat i Jarmo. L'art "abstracte" de Hassuna. Cultura de El-Obeid: arquitectura.
3. Sumer.
 - a). L'època d'Uruk i Djemdet Nasr. Arribada dels sumeris. L'escriptura. Importància de l'arquitectura i l'escultura, basada en el culte i la religió. Relleus. Pintura. Glíptica.
 - b). Primeres dinasties. Arquitectura religiosa: palaus, necròpolis. Escultura i relleus votius. Cilindres-segells. Orfebreria.
4. Accad. Arquitectura: nous materials i tècniques per els palaus i temples. Gran escultura en pedra i bronze. Esteles.
5. Època Neesumèria.
 - a). Supremacia dels Gúteos. Escultura.
 - b). IIIa. Dinastia d'Ur. Arquitectura: zigurats, temples i palaus. Escultura. Glíptica.
6. Babilònia.
 - a). Època Paleobabilònica. Isin-Larsa. Hammurabi. Arquitectura: temples i palaus (Mari: pintures). Escultura, relleus i esteles.
 - b). Època mesobabilònica o Casita. Arquitectura: temples i palaus. Relleus, pintura i glíptica.
 - c). Època neobabilònica. Caldeus. Arquitectura: Babilònia (Porta d'Istar).
7. Assíria.
 - a). Època antiga: Shamsiudad. Cases. Segells-cilindres.
 - b). Època Mitja. Arquitectura a Assur: temples, zigurats i palaus. Escultura: relleus. Glíptica.
 - c). Època nova: Noves ciutats. Arquitectura: decoracions en els palaus (Nimrud, Korsabad i Ninive). Escultura. Relleus.

ANATOLIA

8. a). Edat del Bronze. Tombes d'Alaca Hüyük. Estendarts.
- b). Època Protohistòrica. Kanish-Kultepe. Ídols de plom. Ceràmica.
- c). Època Imperial. Hattusas: muralles, palau reial i temples. Escultura i relleus.
- d). Època Neohitita. Arquitectura i escultura.

9. SÍRIA

10. FENÍCIA. Arquitectura civil i religiosa. Ciutats. Marfils. Objectes en metall.

11. PÈRSIA

- a). Prehistòria. Ceràmica pintada de Susa.
- b). Elam. Impacte de la civilització urbana de Mesopotàmia.
- c). Nòmades. Art mobiliari: Bronzes de Luristan.
- d). Període Aquemènida. Arquitectura: elements i estructures. Palaus: Susa i Persèpolis. Tombes. Escultura. Relleus. Arts menors.

EGIPTE

12. El país: geografia, història(períodes), societat, religió. Característiques generals de l'art egipci.
 13. Època Predinàstica: Badari, El-Amra i Guerza.
 14. Època Tinita (D.I-II). Arquitectura: cases, necròpolis i tombes (mastabes). Escultura: exenta i relleus.
 15. Imperi Antic (D.III a VI). Arquitectura: a). faraònica (piràmides i temples); b). religiosa (temples solars). Escultura: exenta i relleus.
 16. Primer període Intermig (D.VII a X). Decadència de l'art.
 17. Imperi Mig (D.XI a XIV). Arquitectura: nous elements (Deir-el-Bahari). Escultura, pintura i relleu.
 18. Segon període Intermig (D.XV a XVII). Els Hicses: les seves aportacions.
 19. Imperi Nou (D.XVIII a XX). Arquitectura: els grans temples (Karnak i Luxor); tombes reials (hipogeus de la Vall dels Reis i de les Reines). Escultura: monumentalitat. Decoració mural: relleus i pintures.
 20. Època Baixa (D.XXI a XXX). Periodització. Arquitectura: renovació d'antics edificis. Escultura, relleu i pintura.
 21. Època Ptolemaica: influència hel·lenística. Època Romana.
-

ART DEL PRÓXIM ORIENT: BIBLIOGRAFIA

Obres Generals

- AMIET, P. et alt.: Art in the Ancient World (A Handbook of Styles and Forms),
Fribourg 1981.
- CAMBRIDGE ANCIENT HISTORY, (3 vols.) 3a. ed. Cambridge 1970-82.
- CARANDINI, A: Arqueologia y Cultura material, Barcelona 1984.
- FERNANDEZ ARENAS, J: Teoria y metodologia de la Historia del Arte, Barcelona 1984.
- LAFUENTE FERRARI, E: La fundamentación y los problemas de la Historia del Arte, Madrid 1951, reed. 1985.
- LAVALLEYE, J: Introduction à l'archéologie et à l'histoire de l'art, Louvain-la-Neuve 1979.
- PITARCH, J.A. (ed.): Arte Antiguo: Próximo Oriente, Grecia y Roma. Fuentes y documentos para la Historia del Arte, Barcelona 1982.

Asia Anterior

- AMIET, P: Introduction a l'Histoire de l'Art de l'Antiquité Orientale Paris 1979.
- AURENCHE, O: Dictionnaire illustré multilingue de l'Architecture du Proche Orient, Lyon 1977.
- BLANCO FREIJEIRO, A: Arte Antiguo del Asia Anterior, Sevilla 1981.
- FRANKFORT, H: Arte y arquitectura del Oriente Antiguo, Madrid 1982.
- HOOKE, S.H: Babylonian Assyrian Religion, London 1953.
- LEVY, E: Le système palatial en Orient, en Grèce et à Rome, Strasbourg 1987.
- LLOYD, S - MULLERH. W: Architettura delle Origini, Milan 1980.
- HROUDA, B: El Antiguo Oriente, Barcelona 1991.
- PARROT, A: Antico Oriente, Verona 1979.
- SODEN, W von: Introducción al Orientalismo antiguo, Sabadell 1987.
- WOOLLEY, L: Mesopotamia y Asia Anterior, Barcelona 1962.

MESOPOTAMIA

- DOWNEY, S.B.: Mesopotamian Religious Architecture, Princeton-New Jersey 1988.
- KUBBA, S.A: Mesopotamian architecture and town-planning, Oxford 1987.
- LLOYD, S: The Archaeology of Mesopotamia, Londres 1984, reimp. 1985.
- MOORTGART, A: The Art of Ancient Mesopotamia, London-New York 1969.
- OPPENHEIM, A.L.: Ancient Mesopotamia, Chicago-London 1970.
- PARROT, A: Sumer, Col. Universo de las Formas, Madrid 1969.
- PARROT, A: Assur, Col. Universo de las Formas, Madrid 1970.
- PARROT, A: Gli Assiri, Milano 1981.

- READE, J: Assyrian sculpture, London 1987.
- ROUX, G: Mesopotamia. Historia Política, económica y cultural, Madrid 1987.
- SCHMUKEL, H: Ur, Assur y Babilonia, Madrid 1963.
- STROMMINGER, E - HIRMER, M: Cinq millénaires d'Art Mesopotamien, Paris 1964.
- WOOLLEY, L: The Art of the Middle East industries Persia, Mesopotamia and Palestine, New York 1961.

ANATOLIA

- AKURGAL, E - HIRMER, M: L'arte degli Ittiti, Florencia 1962.
- ARIAS CONDOMINAS, J: Los Hititas, Barcelona 1976.
- BITTEL, K: Los Hititas, Col. Universo de las Formas, Madrid 1976.
- DELAPORTE, L: Los Hititas, Col. La evolución de la Humanidad, México 1957.
- LLOYD, S: Early Anatolia, Hamondsworth 1956.
- METZGER, H: Anatolia II. Desde el primer milenio a.C. hasta el fin del Imperio Romano, Barcelona 1976.
- MONTENEGRO, A: El Imperio Hitita, Bilbao 1967.

SIRIA, FENICIA

- AMIET, P (ed): Au pays de Baal et d'Astarté. 10000 ans d'art en Syrie, catálogo de l'exposició a Paris, Paris 1983.
- AUBET, M.E: Tiro y las colonias fenicias de Occidente, Barcelona 1987.
- HARDEN, D: Los Fenicios, Barcelona 1967.
- MATTHIAE, P: Ars Syria. Arte figurativa siriana nelle età del Medio e Tardo Bronzo, Roma 1962.
- MOSCATI, S: Il mondo punico, Turin 1980.
- MOSCATI, S (ed): Gli Fenici, catálogo de l'exposició a Venecia, Milano 1988.
- PARROT, A - CHEHAB, M.H. - MOSCATI, S: Les Phéniciens, Col. Universo de las Formas, Paris 1975.
- WRIGHT, G.R.H: Ancient building in south Syria and Palestine, Handbuch der Orientalistik VII 1.2, 1985.

PERSIA

- AMIET, P: L'âge des échanges inter-iraniens 3500-1700 avant J.C., Paris 1986.
- GHIRSHMAN, R: Arte Persa. Partos y Sasánidas, Col. Universo de las Formas, Madrid 1963.
- GHIRSHMAN, R: Persia. Protoiranos, Medos, Aqueménidas, Col. Universo de las Formas, Madrid 1964.
- GODARD, A: El arte del Irán, Barcelona 1969.
- MAXWELL-HYSLOP, K.R.: Western Asiatic Jewellery, c.3000-612 a.C., London 1971.
- PORADA, E: Antiguo Irán, Barcelona 1963.

EGIPTE

- ALDRED, C: Jewells of the Pharaons, London 1971.
- ALDRED, C: Los egipcios, Barcelona 1988.
- ALDRED, C: Arte Egipcio, Destino, Barcelona 1993.
- ALDRED, C: Akhenaton, roi d'Égypte, Ed. du Seuil, Paris 1997.
- ALDRED, C. y otros:
Los tiempos de las pirámides. De la Prehistoria a los Hicsòs (1560 a.C.), Col. Universo de las Formas, Madrid 1978.
- BOULANGER, R. y NESRIN, H:
Pintura egipcia y del Antiguo Oriente, en Historia General de la Pintura, Madrid 1968.
- CHOISY, A: L'art de bâtir chez les Égyptiens, Bologna, 1977.
- DAUMAS, F: Les dieux de l'Égypte, Paris, 1970.
- DAUMAS, F: La civilización del Egipto faraónico, Col. Grandes Civilizaciones, Barcelona 1972.
- DESROCHES NOBLECOURT, C:
Pinturas egipcias en tumbas y templos, Barcelona, 1962.
- DESROCHES NOBLECOURT, C:
La escultura del Antiguo Egipto. Nuevo Imperio y Período de El Amarna, Barcelona 1960.
- DRIOTON, E y VANDIER, J:
Manuel d'archéologie égyptienne, (6 vols.), Paris 1952-1978.
- DRIOTON, E y VANDIER, J:
Historia de Egipto, Eudeba, Buenos Aires, 1973.
- EDWARDS, I.E:
The pyramids of Egypt, (edición rev.), London, 1985.
- EGGEBRECHT, A:
El Antiguo Egipto. 3000 años de historia y cultura del Imperio Faraónico, Barcelona, 1987.
- GIEDION, S: El presente eterno: los comienzos de la arquitectura, Madrid, 1981.
- HALL, R: Egyptian textiles, London, 1986.
- JAMES, T.G: Egyptian painting and drawing, London, 1985.
- JAMES, T.G. y DAVIES, W.V:
Egyptian sculpture, London, 1983.
- LECLANT, J Los faraones. Los tiempos de las pirámides, Col. Universo de las Formas, Madrid, 1978.
- LECLANT, J: El Imperio de los conquistadores. Egipto en el Nuevo Imperio, Col. Universo de las Formas, Madrid, 1979.
- LECLANT, J: El Egipto del crepúsculo, Col. Universo de las Formas, Madrid, 1979.
- LLOYD, R. y MULLER, H:
Architettura delle origini, Milano, 1980.
- MANNICHE, L:
El arte egipcio, Alianza Forma, Madrid, 1997.
- MEKHITARIAN, A:
La peinture égyptienne, Col. Les Grands siècles de la peinture, Genève, 1954.
- MICHALOWSKY, K:
Egipto. Arte y civilización, Gustavo Gili, Barcelona, 1977.
- ORDEIG, L. y SANTACANA, J:
Els pobles de les Valls fluvials: Egipte i Mesopotàmia, Ed. Graó, Barcelona, 1993.

- PAGE, A: Egyptian sculpture. Archaic to Saite, Warminster 1976.
- PADRO PARCERISA, J:
Bibliografia egiptològica, Barcelona 1984.
- PIJOAN, J: El arte egicio hasta la conquista romana, Summa Artis, vol.3, Madrid, 1975.
- ROBINS, G: Egyptian Painting and Relief, London, 1986.
- SMITH, S.W:
The Art and Architecture of Ancient Egypt, (2^aed.), Harmondsworth, 1981.
- STEAD, M: Egyptian life, London, 1987.
- VANDERSLEYEN, C:
L'Égypte et la Vallée du Nil. T.1 De la fin de l'Ancien Empire à la fin du Nouvel Empire, Col. Nouvelle Clio, PUF, Paris, 1995.
- VANOYEKE, V:
Les Ptolémées, derniers pharaons d'Égypte, Tallandier, Paris, 1998.
- VERCOUTTER, J:
L'Égypte et la Vallée du Nil. T.2. Des origines à la fin de l'Ancien Empire, Col. Nouvelle Clio, PUF, Paris, 1992.
- WILKINSON, A:
Ancient Egyptian Jewellery, London, 1971.
- YOYOTTE, J: Los tesoros de los faraones, Genève, 1968.